

פרק ראשון ארבעה ראשי שנים

דף ב'

ארבעה ראשי שנים הם

במשנתנו נמנו ארבעה זמנים^א, שהם נחשבים כתחילת שנה לעניינים מסויימים, וכולם יתבארו בעזה"י על סדר הגמרא.

תקנת כתיבת הזמן בשטרות גבייה

הלווה מחבירו, וכותב לו על ההלוואה שטר חוב שחתומים בו עדים, מועיל השטר לשעבד את קרקעות הלווה לתשלום ההלוואה, ומעתה אף אם ימכור הלווה קרקעות, יוכל המלווה לגבות אותם חובו מהקונים.

ותקנו חכמים לכתוב בשטר את הזמן שבו חל השטר, שאם לא יהיה בו זמן, לא נוכל לדעת מתי חל שעבוד הקרקעות שבשטר, וכשמכר הלווה קרקעות, לא נדע אם נמכרו קודם שחל השעבוד, ואינן משועבדות לתשלום ההלוואה, או שנמכרו אחר שחל השעבוד, והן משועבדות לתשלום ההלוואה.

וכשנכתב בשטר זמן מאוחר יותר מתאריך כתיבתו וחתומת העדים, השטר כשר, כי אף שהיה ראוי שישתעבדו הקרקעות משעת חתימת העדים, המלווה מחל ללווה שלא ישתעבדו לו הקרקעות אלא לזמן מאוחר יותר.

אבל **כשנכתב בשטר זמן מוקדם יותר מתאריך כתיבתו וחתומת העדים, השטר פסול**, והטעם לכך, כי אין השטר משעבד את הקרקעות אלא משעת חתימת העדים, וקרקעות שמכר הלווה קודם לכן אינן משועבדות, ועל ידי הזמן המוקדם שבשטר, המלווה עלול לטרוף את הקרקעות שנמכרו קודם לכן, שלא כדין. וקנסו חכמים,

---

^א בכל דוכתי תני "הן", (א) כדאשכחן הכא. (ב) ובפרק בתרא דשבועות "ארבעה שומרים הן". (ג) ובפרק קמא דחולין "שלוש פגימות הן". (ד) ובפרק אין מעמידין "שלושה יינות הן". (ה-ו-ז) ובפרק כל הצלמים "שלושה בתים הן. שלוש אבנים הן. שלושה אילנות הן". אבל בריש בבא קמא תנן, "ארבעה אבות נזיקין" ולא תני "הן", משום דקאי אבתריה, כלומר ארבעה אבות נזיקין הללו, לא ראי זה כראי זה, ותדע, דבגמרא במניינא דרבי חיאיא רבי אושעיא תני "הן".